

Raadsvoorstel

Commissievergadering	: Samenleving
Onderwerp	: Accommodatiebeleid & huisvestingsplan onderwijs
Portefeuillehouder/Teamleider	: Esther Verhagen en Jelke Nijboer/Lea Limonard
Extern zaak ID (zaakcode)	: 0085175663

Datum collegevergadering

13 mei 2025

Voorgesteld besluit

Het accommodatiebeleid 2025-2050 vast te stellen, waarvan het integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs onderdeel is. Dit houdt in:

1. Wat betreft **Bosbad in Appelscha**
  - a. vanaf 2027 jaarlijks een subsidie van in totaal € 185.000 beschikbaar te stellen om het bad te exploiteren en te verduurzamen.
  - b. het aan Stichting Bosbad Appelscha over te laten om het jaarlijks extra benodigde bedrag van € 50.000 te genereren.
  - c. toe te zeggen dit besluit te heroverwegen als het aantoonbaar niet lukt om de extra benodigde middelen (volledig) te genereren.
2. Wat betreft de **maatschappelijke voorzieningen in Appelscha**
  - a. de sporthal in Appelscha te behouden en te verduurzamen.
  - b. OBS Riemsloot nieuw te bouwen op de locatie van CBS de Mandebrink.
  - c. CBS de Mandebrink nieuw te bouwen op een nieuwe locatie (loopafstand sporthal).
  - d. OBS Riemsloot, het bijbehorende gymlokaal en CBS de Mandebrink te slopen (locatie valt vrij voor woningbouw).
  - e. Een maximale jaarlijkse bijdrage van € 25.000 beschikbaar te stellen voor het realiseren van een dorps huisfunctie en/of jongerenruimte in Appelscha door het huren van ruimtes of het geschikt maken van ruimtes voor dubbelgebruik.
3. Wat betreft **sportcomplex de Boekhorst in Oosterwolde**
  - a. Sportcomplex de Boekhorst nieuw te bouwen op de huidige locatie.
4. Wat betreft **dorps huis/bruisplek de Miente**
  - a. De Miente nieuw te bouwen (combinatie dorps huis en Bruisplek) op de huidige locatie.
5. Wat betreft de **planning van de investeringen**
  - a. In de periode 2026-2029 via een op te stellen 1/3^e regeling te investeren in tennisaccommodatie Boerestreek in Appelscha, kantine, de was- en kleedruimten van Stanfries in Appelscha, kantine en was- en kleedruimten in Donkerbroek, het dorps huis Elsloo, dorps huis Et Legien in Fochteloo, Nobilis in Fochteloo, de tennisaccommodatie Haulerwijk, het dorps huis in Haulerwijk, sv Haulerwijk, dorps huis en jeugd honk Langedijke, dorps huis Makkinga, tennisaccommodatie Oldeberkoop, MeJander (w.o. dorps huis) Oldeberkoop, tennisaccommodatie Oosterwolde, kantine sv Oosterwolde, was- en kleedaccommodatie sv Oosterwolde, dorps huis Ravenswoud en dorps huis (met was- en kleedruimte voetbal) Waskemeer.
  - b. In de periode 2026-2029 de voorgenomen investeringen te doen in nieuwbouw Praothuus in Elsloo i.c.m. dorps huis en met toepassing van de 1/3-regeling, verbinding sporthal/dorps huis in Haulerwijk, dorps kantine Nijeberkoop, CBS De Akker, OBS Buttinga (beide in Oosterwolde). Verduurzamen/renoveren van OBS de Toekan en gymnastieklokaal Oosterwolde. Verhuizen van de Kampingerhofschool naar de Kampus Oosterwolde.
  - c. In de periode 2030-2039 de voorgenomen investeringen te doen in nieuwbouw OBS KJ Dijkstra en nieuwbouw gymnastieklokaal gecombineerd met was- en kleedruimten in Elsloo, was- en kleedruimten in Elsloo en OBS de Trede en het dorps huis in Haule. Verduurzamen/renoveren van

sporthal de Bongerd in Haulerwijk, museum/molen in Makkinga en OBS De Tjongeling in Oldeberkoop.

- d. In de periode 2040-2050 de voorgenomen investeringen te doen in verduurzamen/renoveren van OBS de Stelling Makkinga, MFA De Samensprong Haulerwijk, MFS Zuid Oosterwolde, MFA Waskemeer (inclusief gymzaal en was- en kleedruimten) en MFS de Boekebeam Waskemeer.

6. Wat betreft de **financiële aspecten** van het accommodatiebeleid

- a. Voor het accommodatiebeleid een investering van totaal € 72,37 miljoen te doen voor de periode tot en met 2050, met een jaarlijkse kapitaallast die oploopt van € 30.000 in 2026 tot uiteindelijk € 3,6 miljoen in 2050.
- b. Voor de dekking van het accommodatiebeleid structureel € 600.000 (en dan voor 2035 € 500.000 en 2036 € 200.000) toe te voegen aan het budget voor de periode 2029-2036.
- c. Overschotten ten opzichte van het budget accommodatiebeleid toe te voegen aan de reserve accommodatiebeleid en deze in te zetten voor dekking van de incidentele uitgaven accommodatiebeleid.
- d. Een jaarlijkse indexering toe te passen op de investeringen en de budgetten.
- e. Voor de periode 2026-2029 een bedrag beschikbaar te stellen van € 200.000 voor de personele capaciteit die nodig is om het accommodatiebeleid uit te voeren en dit te dekken uit de reserve Accommodatiebeleid.

Inleiding

In de notitie Voorkeursscenario accommodatiebeleid en onderwijshuisvestingsplan (juli 2024) deed het college een voorstel voor de richting van het accommodatiebeleid (voorkeursscenario). De raad ging hier op 24 september 2024 mee akkoord, met uitzondering van de voorgestelde besluiten over:

1. De maatschappelijke voorzieningen in Appelscha (basisscholen, de sporthal, het gymnastieklokaal en de dorpshuisfunctie)
2. Sporthal en zwembad de Boekhorst
3. Dorpshuis/bruisplek de Miente.

Voor deze accommodaties, inclusief het Bosbad, vroeg de raad om nader onderzoek naar verschillende scenario's/aspecten ervan. En de uitkomsten daarvan te integreren in het op te stellen voorstel accommodatiebeleid/IHP. Het voorstel over het Bosbad komt eind van dit jaar.

Vanaf januari 2025 zijn de onderzoeken uitgevoerd. De resultaten werden op 24 april 2025 tijdens een thema-avond gepresenteerd aan de raad. Alle informatie komt samen in het voorliggende voorstel accommodatiebeleid.

Als de raad akkoord gaat met het voorstel neemt zij besluiten over de accommodaties de basisscholen, sporthal, gymnastieklokaal en dorpshuisfunctie in Appelscha, sporthal en zwembad de Boekhorst in Oosterwolde en dorpshuis/bruisplek de Miente. Daarnaast stelt de raad met dit voorstel de planning van de investeringen vast voor alle accommodaties, inclusief de scholen, voor de korte, middellange en lange termijn (zie hoofdstuk 6).

Argumenten

1-4.1 Het voorstel is grotendeels lijn met de adviezen die de extern ingehuurd bureau uitbrachten.

Het college stelt voor de adviezen over zwembad en sporthal de Boekhorst en dorpshuis/bruisplek De Miente over te nemen. Het advies over de maatschappelijke voorzieningen in Appelscha neemt het college niet over. Hier stelt het college voor een oplossing te kiezen die goedkoper is dan het oorspronkelijke voorkeursscenario en het advies van HEVO, waarbij het voorzieningenniveau op peil blijft én verduurzamingswinst wordt gemaakt. Meer informatie vindt u in hoofdstuk 2 van het accommodatiebeleid.

1-4.2 Het voorstel is het gevolg van een integrale afweging tussen leefbaarheid, betaalbaarheid en duurzaamheid.

Het accommodatiebeleid vraagt om grote investeringen, maar levert ook veel op: meer gemeenschapszin, betere leefbaarheid in dorpen en daarmee ook meer welzijn en (mentale) gezondheid voor onze inwoners.

Alles afwegend biedt dit voorstel een 'pakket' waarbij de investeringen in geld en ambtelijke capaciteit ons inziens opwegen tegen de maatschappelijke waarde die we ermee creëren in de vorm van gemeenschapszin, leefbaarheid en daarmee samenhangend het welbevinden en de (mentale) gezondheid van onze inwoners.

1-4.3 We realiseren een duurzame vastgoedportefeuille.

Het voorstel voorziet in de verduurzaming en nieuwbouw van accommodaties, waardoor er een grotendeels duurzame vastgoedportefeuille ontstaat. Verder krijgen we door uitvoering van dit voorstel minder leegstand. Denk aan het clusteren van het gymonderwijs in de sporthal in Appelscha door de scholen op loopafstand van de sporthal te situeren.

1-4.4 Het voorstel leidt tot goede onderwijsgebouwen, behalen CO2 reductie en verminderen overcapaciteit.

Onze onderwijsgebouwen zijn grotendeels verouderd. Dat maakt dat we flink moeten investeren in (ver)nieuwbouw en verduurzaming (het verschilt per gebouw of nieuwbouw, vernieuwbouw of verduurzaming gaat plaatsvinden, afhankelijk van de mogelijkheden en noodzaak). Het voorstel sluit niet 100% aan bij de wensen van scholen (alle scholen willen het liefst op hun eigen locatie blijven), maar is wel een resultaat waar de scholen mee in kunnen stemmen. We focussen op de kwaliteit van het onderwijs en goede huisvesting voor de leerlingen en personeel, maar zorgen in het voorstel ook dat we de beschikbare vierkante meters optimaal benutten (overcapaciteit verminderen). Daarnaast behalen we uiterlijk 2050 de gewenste en noodzakelijke CO2 reductie als we het voorstel uitvoeren.

1-4.5 Het voorstel sluit aan bij de belangrijkste wensen van onze inwoners.

Uit alle participatie-activiteiten rond het accommodatiebeleid komt sterk naar voren dat inwoners het behoud van voorzieningen in de dorpen erg belangrijk vinden, maar dat zij er begrip voor hebben en het wenselijk vinden dat accommodaties -daar waar het kan- meer multifunctioneel worden gebruikt.

4.5 Een investering in cultuur is zeer wenselijk.

De culturele voorzieningen in onze gemeente zijn beperkt. Dat is de reden dat we willen investeren in cultuur in de vorm van een Bruisplek in Oosterwolde, die voor een brede groep inwoners van grote waarde zal zijn. Het voegt iets toe dat er nog niet is en het participatietraject liet zien dat inwoners er behoefte aan hebben. Door de combinatie tussen Bruisplek en dorps huis De Miente doen we het 'slim' waardoor we geen accommodatie toevoegen, maar hem geschikt maken voor dubbelgebruik.

5.1 De financiële gevolgen van het voorkeursscenario zijn te dragen als we ze uitsmeren over langere tijd.

Naast de wettelijke taken (onderwijs en bewegingsonderwijs) is het voorstel om een aanzienlijk deel van de huidige accommodaties te behouden, verduurzamen en/of vernieuwen. In totaal gaat het om investeringen in 55 gebouwen in de periode van 2025 tot 2050. Die kunnen we niet allemaal tegelijk aanpakken. Daarom stellen we voor om de investeringen gespreid te doen in de periode vanaf nu tot 2050. In het voorstel staat wat we gaan doen op korte termijn (< 5 jaar), middellange termijn (= 5 tot < 15 jaar) en lange termijn (> 15 jaar).

6.1 Door diverse maatregelen is het voorgestelde accommodatiebeleid financieel verantwoord zonder in te boeten op onze maatschappelijke ambities.

In het voorstel staan voorbeelden van maatregelen die we nemen. Naast het faseren van de investeringen om de lasten over de tijd te spreiden (zie hoofdstuk 6 notitie accommodatiebeleid) maken we gebruik van een 1/3e-regeling voor verduurzaming van bijvoorbeeld de dorps huizen, waarvan de gemeente geen eigenaar is. Ook sturen we -daar waar dat realistisch is- op cofinanciering door betrokken partijen. Door deze aanpak blijft het totale pakket aan maatregelen financieel verantwoord, zonder in te boeten op onze maatschappelijke ambities. Een uitgebreidere toelichting op de financiële kant van het accommodatiebeleid vindt u in hoofdstuk 7 van de notitie accommodatiebeleid.

Kanttekeningen

5.1 Het voorstel vraagt om flinke investeringen, we zullen dus moeten spreiden

Het voorstel vraagt flinke investeringen en daarmee samenhangende jaarlijkse kapitaallasten, dus doen we in hoofdstuk 6 van de notitie accommodatiebeleid een voorstel voor spreiding van de investeringen over de periode van nu tot 2050. De meeste investeringen vinden plaats in de periode tot en met 2029, gevolgd door een tweede fase van 2030 tot 2034. De laatste projecten staan gepland voor de periode 2045 tot 2049. De

De eerste regel 'Indexering 2025 obv componenten' geeft de lasten weer van het voorkeurscenario vanuit september 2024 geactualiseerd met de indexering en afschrijving op basis van de componentenmethode. De tweede regel 'Gevolg lasten voorstel college' is de mutatie ten opzichte van het voorkeurscenario als gevolg van het voorstel. Vanaf 2026 is al € 25.000 opgenomen voor de dorpshuisfunctie Appelscha. Dat gaat gelijk al van start.

Op de lange termijn (> 15 jaar) gaan de lasten van € 3,116 miljoen naar € 3,6 miljoen.

Gezien het laatste meerjarenperspectief (kaderbrief 2026-2029) vindt het college dit financieel verantwoord is. We stellen voor om voor de periode 2029-2036 structureel € 600.000 (en dan voor 2035 € 500.000 en 2036 € 200.000) toe te voegen aan het budget accommodatiebeleid. Rekening houdend met de voorgestelde investeringen geven ook financiële kengetallen als de solvabiliteitsratio en de netto-schuld ratio aan dat de toekomstige financiële positie goed is (zie notitie Accommodatiebeleid, bijlage financiële uitgangspunten).

Ook na de structurele toevoeging van € 600.000 zien we voor een aantal jaren een min staan. We kiezen ervoor om nu hiervoor geen extra budget voor te stellen, maar dit op te lossen in het betreffende meerjarenperspectief dat dan geldt. De min is gering genoeg om dit dan op te lossen.

Voor de plus in de eerste jaren stellen wij u voor dit toe te voegen aan de reserve accommodatiebeleid en dit in te zetten voor de dekking van de incidentele lasten (zie notitie Accommodatiebeleid, paragraaf 7.6). De incidentele lasten bestaan bijvoorbeeld uit afboeking boekwaarden, sloop, kosten tijdelijke huisvesting, verhuiskosten et cetera.

In de investeringen is rekening gehouden met algemene kosten zoals voorbereiding, begeleiding en projectleiding. Bij investeringen in ons eigen vastgoed kunnen we deze kosten (veelal personeelskosten) dan toerekenen aan de betreffende investering. Bij investeringen in accommodaties waar de gemeente geen eigenaar is, is de gemeente 'slechts' verstrekker van de middelen en heeft een kleine rol bij de voorbereidingen van de plannen. En het is niet mogelijk om dan als gemeente kosten toe te rekenen aan deze investeringen. Want die ruimte is nodig bijvoorbeeld voor het stichting- of schoolbestuur om hun algemene kosten aan toe te kunnen rekenen. Daarom is bij dit voorstel de genodigde personeelscapaciteit om het accommodatiebeleid uit te voeren meegenomen: 0,5 fte voor de periode 2026-2029 kosten € 200.000.

Uit het overzicht wordt duidelijk dat vanaf 2038 het oorspronkelijke budget (dus zonder de toevoeging van de structurele € 600.000) voldoende is om de lasten te dragen. Dus de structurele stijging van het budget ad € 200.000 kan in 2037 stoppen.

De gepresenteerde cijfers zijn van het prijspeil 2025. Om deze actueel te houden stellen wij u voor dit elk jaar te indexeren. Zowel de investeringen als het budget accommodatiebeleid. Dit zal dan gebeuren bij de jaarlijkse opstelling van de begroting. In het hoofdstuk 'Financiële positie' in de begroting staat een overzicht van lopende investeringen.

Een eventuele aanvullende dekking kan zijn dat als er als gevolg van uitkomsten van het accommodatiebeleid een woningbouwlocatie vrijkomt (zoals bijvoorbeeld in Appelscha). Dat de 'winst' bij ontwikkeling van deze locatie wordt ingezet als dekking van het accommodatiebeleid. Zoals we recent hebben voorgesteld bij de herstructurering van Rikkingahof. Op dit moment kunnen we nog geen inschatting maken wat de hoogte hiervan eventueel zou zijn.

Publicatie voor bekendmaking

Nvt

Vervolg

Voor de uitvoering van de diverse investeringen komen we bij u terug met een raadsvoorstel met daarin de kredietaanvraag van de betreffende accommodatie. Uw akkoord op dit voorliggende voorstel betekent dus niet dat de kredieten beschikbaar zijn gesteld. Tenslotte komen we ook nog terug met een voorstel over het Bosbad in Appelscha.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Voorstel accommodatiebeleid en integraal huisvestingsplan onderwijs inclusief bijlagen.
2. Raadsbesluit

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085175663

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025

Besluit

Het accommodatiebeleid 2025-2050 vast te stellen, waarvan het integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs onderdeel is. Dit houdt in:

1. Wat betreft **Bosbad in Appelscha**
  - a. vanaf 2027 jaarlijks een subsidie van in totaal € 185.000 beschikbaar te stellen om het bad te exploiteren en te verduurzamen.
  - b. het aan de Stichting Bosbad Appelscha over te laten om het jaarlijks extra benodigde bedrag van € 50.000 te genereren.
  - c. toe te zeggen dit besluit te heroverwegen als het aantoonbaar niet lukt om de extra benodigde middelen (volledig) te genereren.
2. Wat betreft de **maatschappelijke voorzieningen in Appelscha**
  - a. de sporthal in Appelscha te behouden en verduurzamen.
  - b. OBS Riemsloot nieuw te bouwen op de locatie van CBS de Mandebrink.
  - c. CBS de Mandebrink nieuw te bouwen op een nieuwe locatie (loopafstand sporthal).
  - d. OBS Riemsloot, het bijbehorende gymlokaal en CBS de Mandebrink te slopen (locatie valt vrij voor woningbouw).
  - e. Een maximale jaarlijkse bijdrage van € 25.000 beschikbaar te stellen voor het realiseren van een dorpshuisfunctie en/of jongerenruimte in Appelscha door het huren van ruimtes of het geschikt maken van ruimtes voor dubbelgebruik.
3. Wat betreft **sportcomplex de Boekhorst in Oosterwolde**
  - a. Sporthal de Boekhorst nieuw te bouwen op de huidige locatie.
4. Wat betreft **dorpshuis/bruisplek de Miente**

De Miente nieuw te bouwen (combinatie dorpshuis en Bruisplek) op de huidige locatie.
5. Wat betreft de **planning van de investeringen**
  - a. In de periode 2026-2029 via een op te stellen 1/3^e regeling te investeren in tennisaccommodatie Boerestreek in Appelscha, kantine, de was- en kleedruimten van Stanfries in Appelscha, kantine en was- en kleedruimten in Donkerbroek, het dorpshuis Elsloo, dorpshuis Et Legien in Fochteloo, Nobilis in Fochteloo, de tennisaccommodatie Haulerwijk, het dorpshuis in Haulerwijk, sv Haulerwijk, dorpshuis en jeugdhonk Langedijke, dorpshuis Makkinga, tennisaccommodatie Oldeberkoop, MeJander (w.o. dorpshuis) Oldeberkoop, tennisaccommodatie Oosterwolde, kantine sv Oosterwolde, was- en kleedaccommodatie sv Oosterwolde, dorpshuis Ravenswoud en dorpshuis (met was- en kleedruimte voetbal) Waskemeer.
  - b. In de periode 2026-2029 de voorgenomen investeringen te doen in nieuwbouw Praothuus in Elsloo i.c.m. dorpshuis en met toepassing van de 1/3-regeling, verbinding sporthal/dorpshuis in Haulerwijk, dorpskantine Nijberkoop, CBS De Akker, OBS Buttinga (beide in Oosterwolde). Verduurzamen/renoveren van OBS de Toekan en

gymnastieklokaal Oosterwolde. Verhuizen van de Kampingerhofschool naar de Kampus Oosterwolde.

- c. In de periode 2030-2039 de voorgestelde investeringen te doen in nieuwbouw OBS KJ Dijkstra en nieuwbouw gymnastieklokaal gecombineerd met was- en kleedruimten in Elsloo en OBS de Trede en het dorps huis in Haule. Verduurzamen/renoveren van sporthal de Bongerd in Haulerwijk, museum/molen in Makkinga en OBS De Tjongeling in Oldeberkoop.
- d. In de periode 2040-2050 de voorgestelde investeringen te doen in verduurzamen/renoveren van OBS de Stelling Makkinga, MFA De Samensprong Haulerwijk, MFS Zuid Oosterwolde, MFA Waskemeer (inclusief gymzaal en was- en kleedruimten) en MFA de Boekebeam Waskemeer.

6. Wat betreft de **financiële aspecten** van het accommodatiebeleid

- a. Voor het accommodatiebeleid een investering van totaal € 72,37 miljoen te doen voor de periode tot en met 2050, met een jaarlijkse kapitaallast die oploopt van € 30.000 in 2026 tot uiteindelijk € 3,6 miljoen in 2050.
- b. Voor de dekking van het accommodatiebeleid structureel € 600.000 (en dan voor 2035 € 500.000 en voor 2036 € 200.000) toe te voegen aan het budget voor de periode 2029-2036.
- c. Overschotten ten opzichte van het budget accommodatiebeleid toe te voegen aan de reserve accommodatiebeleid en deze in te zetten voor dekking van de incidentele uitgaven accommodatiebeleid.
- d. Een jaarlijkse indexering toe te passen op de investeringen en de budgetten.
- e. Voor de periode 2026-2029 een bedrag beschikbaar te stellen van € 200.000 voor de personele capaciteit die nodig is om het accommodatiebeleid uit te voeren en dit te dekken uit de reserve Accommodatiebeleid.

Besloten in de openbare vergadering van 24 juni 2025

, griffier.

, voorzitter.